

ಅಸಹಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಭರವಸೆ

“ಅಯ್ಯೋ! ಕೊರೋನಾ ಸೋಂಕು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಂದಿ ಸತ್ತರು!”

“ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ತೆಗೆದರೆ ಸಾಕು, ಬರೀ ಗೋಳಿನ ಕತೆ, ಅನಾ ಹುತ, ಕೆಟ್ಟ ವಾರ್ತೆಗಳು!”

“ಪ್ರಪಂಚವೇ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಜೀವನ ಸಾಕಾಗಿದೆ.”

— ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಈಗ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುದುಡಿಸುವ, ಅಸಹಾಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಘಟನೆಗಳು. ‘ಮುಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿ ಹೋಗುವುದೋ! ನನಗೇ ಕೊರೋನಾ ಸೋಂಕು ತಗಲಿದರೆ ಸತ್ತು ಹೋಗುವೆನೇ?’ — ಇಂತಹ ಅಧೈರ್ಯದ ಭಾವನೆಗಳು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಒಂದು ರೀತಿ ಕಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಹೇಗೆ ಮುನ್ನಡೆಯುವುದು? ಹತ್ತು ಬಗೆಯ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುವುವು? ಜಟಿಲವಾದ ಸಂಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಎಂಥದು? — ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಸನ್ನಿವೇಶದ ಪರಿಣಾಮ

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಗತಿ, ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಭೀಕರ ದುರ್ಘಟನೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ, ಮಾರಕ ಕಾಯಿಲೆ, ಘೋರಯುದ್ಧ — ಇಂತಹ ಭಯಾನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜಾಗತಿಕ ಏರುಪೇರುಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಖ ವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿವೆ; ಹಿಂದೆ ಕಾಣದಂತಹ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೂ ಮಾನವ ಅದರಿಂದ ಹಲವು ಪಾಠ ಗಳನ್ನು ಕಲಿತು, ಮತ್ತೆ ಅದಮ್ಯ ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದತ್ತ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಏರುಪೇರುಗಳಿಗೆ, ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಯಾವುವು? ಯಾವ ಮೂಲ ದಿಂದ ಇಂತಹ ಚಲನೆಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು? ಸುಲಭವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ನಿಲುಕುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಮೂರು: ೧) ನೈಸರ್ಗಿಕ ಚಲನೆಗಳು (ಇದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ, ಮಾರಕ ರೋಗ,

ಹವಾಮಾನದ ಬದಲಾವಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ) ೨) ಮಾನವನಿರ್ಮಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳು (ಯುದ್ಧ, ಕ್ರಾಂತಿ, ಸಾಮಾ ಜಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಗೂ ೩) ಆಕಸ್ಮಿಕ ಗಂಡಾಂತರಗಳು (ಚರ್ನೋಬಿಲ್, ಭೋಪಾಲ್, ಪುಕುಶಿಮಾ ದುರಂತಗಳು). ಈ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ಕಾಡುತ್ತವೆ. ನೇರ ದುರಂತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಮೃತರಾದವರ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಯಾವ ಪರಿಹಾರವೂ ಯಾವ ಸಾಂತ್ವ ನವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ನೀಡಲಾರವು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜವೇ ಇಂತಹ ದುರಂತದಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಸಹಾಯಕ ಅಥವಾ ಹತಾಶೆಯ ಭಾವನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ನರಳು ತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಇದರಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಗಳೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಇಂತಹ ಹತಾಶೆಯ ಮನೋವೃಥೆಗೆ ಒಳಗಾದವರು ಹಲವು ಬಾರಿ ದಿಕ್ಕುಗಾಣದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ; ಕೆಲವರು ಮನೋ ರೋಗಕ್ಕೋ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೋ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಸಾಮಾ ಜಿಕ ವರ್ತನೆಯೇ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಸಮಾಜ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಿಂತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಆಂತರಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು, ಆರೋಪ-ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪ, ಆತುರದ ಪ್ರತೀಕಾರ, ಪ್ರಮಾದದಿಂದಾದ ವಿಕೋಪ ಸ್ಥಿತಿ — ಹೀಗೆ ಅನಾಹುತಗಳ ಪರಂಪರೆಯೇ ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ನಡುವೆ, ನೇತಾರರ ಮಧ್ಯೆ, ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರ ನಡುವೆ ಕೆಲವರಿ ದ್ದಾರೆ — ಎಂಥ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಹದಗೆಡದೆ, ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿಮಿತವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಧೈರ್ಯ ವಹಿಸು ವವರು. ತಕ್ಕದಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಮಾಜವನ್ನು ಗಂಡಾಂತರದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗಿದೆ. ಅವ ರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಜನಸಮುದಾಯವೂ ಅವರ ರೀತಿಯ ಮನಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಗಂಡಾಂತರ ದಿಂದ ಪಾರಾಗುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವುದು. ಈ ಬಗೆಯ ಮನಸ್ಥಿತಿಯುಳ್ಳ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಕ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ಕೂಗಾಡುತ್ತ, ಇತರರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುತ್ತ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ

ಉಹಾಪೋಹ-ಸಂದೇಹಗಳ ವಿಷ ಕಾರುತ್ತ 'ಸುದ್ದಿಮಾಡುವ' ದುಷ್ಟರು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಜನತೆ ನಾಯಕನೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ, ಬೇಗನೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವರು.

ಮುಳುಗುವವನಿಗೆ ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಯ ಬಲ

ಸುತ್ತಣ ಸನ್ನಿವೇಶವು ವಿಷಮವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಮಾನವನ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧದ, ಆಕ್ರಮಣದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕು ಆತಂಕದ, ಅಸ್ಥಿರತೆಯ, ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಪ್ಲೇಗ್, ಸಿಡುಬು, ಕಾಲರಾದಂಥ ಭೀಕರ ಕಾಯಿಲೆ ಹಬ್ಬತೊಡಗಿದಾದ ಮಾನವಜೀವ ಎಲ್ಲ ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಭಯ, ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತು ಬದುಕುವ ಭಲ ತೊಡುವ ಮಾನವನಿಗೆ, ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿ-ಧೈರ್ಯಗಳು ಅದೆಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ? 'ಮುಳುಗುವವನಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿ ದೊರೆತಂತೆ' ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಒಂದು ಗಾದೆ. ಭವಿಷ್ಯದ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೋ ಕಾಣಬಲ್ಲೆ, ಯಾವುದೋ ರೀತಿ ಗಂಡಾಂತರದಿಂದ ಪಾರಾಗಬಲ್ಲೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾನವನ ಒಳಗಲ್ಲೋ ಮನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಅವನನ್ನು ಹಲವು ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿದೆ. ಗೋಳಾಡುತ್ತ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕಿಂತ ಏನು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಪತ್ತಿನಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಶಕ್ತಿ ಮಾನವನಿಗಿದೆ. ಮಾನವನೇ ಏಕೆ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಅತ್ಯಂತ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಗೋ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವು. ಇದು ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ಮೂಲಪ್ರವೃತ್ತಿ - 'ಬದುಕಬೇಕು, ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಬೇಕು'. ಮಾನವನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಲ್ಲ; ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಬದಲಾವಣೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ

ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸು; ಮನಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿ. ಸುತ್ತಣ ಜಗತ್ತನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ, ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ, ಅರಿತದ್ದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಹತ್ತುಹಲವು ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿಗಿದೆ. ಬದುಕು ದಾರುಣವಾದಾಗ, ಜಗತ್ತು ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಅದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಪಾರಾಗಬಹುದು — ಇದನ್ನು ಮಾನವನು ಹಲವು ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಅವಲೋಕಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮ, ಅಪಾಯ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ, ಹಾಗೂ ಮುಂದೆ ಅಪಾಯವಾಗದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ — ಈ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾನವನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾನವನಿಗೆ ಅದೇ ಹತಾಶೆ, ಅಸಹಾಯಕತೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಕೊರೋನಾ ವಿಪತ್ತು ಈ

ಬಗೆಯದು.

ಆದರೆ ಗಂಡಾಂತರದಿಂದ ಪಾರಾಗುವ, ಅಪಾಯವನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ. ಸಹಜಾವಸ್ಥೆಗೆ ಜೀವನ ಮರಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವನ ನಿರೀಕ್ಷೆ, ಮತ್ತೆ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಸರ್ಗಕ್ಕಿದೆ ಯೆಂದೇ ಮಾನವನು ನಂಬಿದ್ದಾನೆ. ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವನು ಅದನ್ನೇ ಕಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಮಾನವನು ಸ್ಥಿತಿ ಮೀರಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅನೇಕ ಸಾವು-ನೋವುಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಅಳಿದುಳಿದ ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳು ಬದುಕನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತವೆ. ಅಪಾಯವನ್ನು ಹಾದು ಹೋಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಏರುಪೇರು, ಹತಾಶೆ, ಯಾತನೆ, ನೋವುಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಅವನು ಅರಿತಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಹಿಸುವ ಗುಣ, ಕಾಯುವ ತಾಳ್ಮೆ, ಭವಿಷ್ಯ ಜೀವನದ ಆಶಾವಾದ ಮಾನವನನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮತೋಲನ

ಬಾಹ ಘಟನೆಗಳು, ಸನ್ನಿವೇಶದ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ, ನಿಜ. ಚಂಚಲವಾಗಿ ಇರುವುದೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವಭಾವ — ಆದರೆ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದಾಗ, ಆವೇಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಮನಸ್ಸು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸಹಜಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಬಗೆಯ ಮನಸ್ಸು ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ಎದೆಗುಂದು ವುದು; ಹಲವು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನ, ಸಮಾಜದ ನೇತಾರ ಮುಂತಾದವರು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಸಮತೋಲನವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹದಗೆಡುವುದು. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು, ಪರಸ್ಪರ ನಿಂದೆ-ಆರೋಪ ಇವುಗಳಿಂದ ಇನ್ನಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುವುವು. ಇಂತಹ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ?

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಒದಗಿ ಬಂದಿರುವ ಗಂಡಾಂತರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರಗಳು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಳಿಕ, ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಹಾನಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ — ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿ, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ

ಸಾಮಗ್ರಿ, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಯಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪರಿಕರಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ, ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಮೊದಲೇ ಯೋಚಿಸಿರಬೇಕು. ತುರ್ತಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬೇಕು. 'ಮನಸ್ಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಗವಿದೆ' ಎಂಬುದೇ ಮೂಲಮಂತ್ರವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಎರಡನೆಯದು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಗಂಭೀರತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಂತಹ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ಮಹತ್ತರ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅಪಮಾನ, ನಿಂದೆ, ಕೀರ್ತಿ, ವಿಘ್ನಗಳು — ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನಾಯಕನು ಲೆಕ್ಕಿಸಬಾರದು.

ಮೂರನೆಯದು, ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವವರಾದರೂ ಒಂದಾಗಿ ನಿಂತು ನಮ್ಮ ಮನೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಮೊದಲ ಪಾಠ. ಅಪಾಯ ಬಂದಾಗ ಸನ್ನಿವೇಶದ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವ 'ಮನೆಮುರುಕ' ಮನಸ್ಥಿತಿಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅರಿತಿರಬೇಕು.

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಸಮತೋಲನ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ಮನಸ್ಸುಗಳೂ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಪಕ್ಷಪಾತ, ದ್ವೇಷ, ಸಂದೇಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅತಿಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತಿಚೆಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿ, ವದಂತಿ ದ್ವೇಷಗಳನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ. ಯಾವಾಗ ಸಮಾಜ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಿಂತು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಆಗತ್ಯವಿದೆಯೋ, ಅಂತಹ ಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ದುಷ್ಪ್ರಶಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಲು ನೋಡುತ್ತವೆ — ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಶಕ್ತಿ, ಸ್ಪೈರ್ಸ್ ದುರ್ಬಲವಾಗುತ್ತವೆ.

ದೈವಿಕ ಸಹಾಯ

ಮಾನವನ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಿತಿಯಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದ, ಅವನ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ನಿಲುಕದ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳಿವೆ. ಅಗೋಚರ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದೊದಗುವ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಕಾರಣಗಳೇನೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಹೋದಾಗ ಮಾನವ ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಬೊಬ್ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ವೇಳೆ ಎಲ್ಲ ಹತಾಶೆ, ದುಗುಡ, ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಲು ಅವನಿಗೆ ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದೇ ದಾರಿ — ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಪಂಚದಾಚೆಗಿನ ಶಕ್ತಿಯಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಇವಿದ್ದರೆ ಸಾಕು; ಭಗವಂತ ತನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಖಂಡಿತ ಓಗೊಡು

ತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಮೂಡುವುದು. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವನು ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ನಿಂತಾಗ ಅವನು ಭಗವಂತನ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕಿದ್ದಾನೆ; ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಭಕ್ತರ ಪಾಲಿಗೆ, ಆಸ್ತಿಕರ ಪಾಲಿಗೆ ಭಗವಂತನೇ ಎಲ್ಲ ವಿಪತ್ತುಗಳಲ್ಲೂ ಅವನಿಗೆ ನೆರವಾಗುವವನು, ಅವನೇ ಎಲ್ಲರ ಸಂರಕ್ಷಕನು. ಈ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಅವನು ತನ್ನೆಲ್ಲ ಅಸಹಾಯಕತೆ, ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವನು. ಅಪಾಯ ದೂರವಾದಾಗಲಂತೂ ಅವನ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಭಕ್ತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ದೃಢವಾಗುವುದು.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೆಂಬುದು ಹಲವು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಒಂದು ಆಂತರಿಕ ಸಾಧನೆ. ಇದರಿಂದ ಜೀವಾತ್ಮ-ಪರಮಾತ್ಮಗಳು ಒಂದುಗೂಡುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅಂತರಾತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯು ತನ್ನ ಕಷ್ಟ, ಆತಂಕ, ಹಂಬಲ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ದೇವರ ಬಳಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅವನ ವ್ಯಾಕುಲತೆ, ಆರ್ತತೆ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರಗೊಳ್ಳುವುದೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನು ದೇವರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುವನು. ಭಕ್ತನ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಡುವ ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸುವನು — ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ಅವನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಭಕ್ತನ ಅಚಲ ವಿಶ್ವಾಸ; ಇದೇ ಅವನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದಿಡುತ್ತವೆ ಅಗೋಚರ ಶಕ್ತಿ. ಎಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ತೊಳಲಾಟಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು, ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ, ವಿಪತ್ತುಗಳ ಸಮರ್ಥ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂಥ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಭಗವಂತನ ಸೇವೆ, ಅವನ ಪೂಜೆಯೆಂದೇ ಅವನು ನಂಬುತ್ತಾನೆ.

ಹೊಸ ಭರವಸೆ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವನು ಗಂಡಾಂತರಗಳಿಗೆ ಹೆದರದೆ, ಎಂಥೆಂಥದೋ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯನ್ನೊಡ್ಡಿ ಪಾರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಥ ಧೈರ್ಯ, ಸಾಹಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ ಅವನ ಎದೆಯೊಳಗೇ ಅಡಗಿದೆ — ಮುಂದೊಂದು ಕ್ಷಣ ತಾನು ಪಾರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲನೆಂಬ ಭರವಸೆ. ಈ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವೇ ಮಾನವನ ಅದಮ್ಯ ಉತ್ಸಾಹ, ಶಕ್ತಿ. ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ದೈವಿಕಶಕ್ತಿಯೂ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ, ಅಂಥ ಮಾನವನು ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆ-ಅಪಾಯ-ಗಂಡಾಂತರಗಳನ್ನೂ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ. ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಸನ್ನಿವೇಶ ತಿಳಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಅವನು ಅಚಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂಥ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಗವದ್ ಶಕ್ತಿ ಇಂತಹ ಮನೋಬಲವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀಡಲಿ

ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

೬ ಭಾನುವಾರ	ಏಕಾದಶಿ
೨೧ ಸೋಮವಾರ	ಏಕಾದಶಿ